

BERNAR BIFE

MESARNICA

DEVOJČICA

NANDOR MAJOR

DEVOJČICA već zadahano trči ulicom, misli, danas je najzad niko ne prati, samo veliki, bleđi pun mesec. „Danas mesec ima kolo“ misli u sebi i beži dalje u toj kasnoj jesenjoj noći, a noga joj se spotakne ponekad o krezubavi trotoar od cigalja. Beži u toj strašno pustoj noći u kojoj samo dva-tri lista šušte na zemlji, jer je ostalo već davno opalo i već ga počistili, a sa ogolelog drveća lebdi i pliva po vazduhu jesenja svila dirnuta mrazom. Nigde ni žive duše. Leti, baš u blizini te kuće uvek se osećao miris tvora, tu je živeo negde u okolini. Jednom smo pronašli ježa u nekoj kapiji, a kad si u išao ulicom na svakom koraku bi naišao na žabe i okliznuo: „jao“ uzviknule bi devojke. Cvrčak je cvrčao, i mačka je klišnula, a ti si u sitnim žbunovima male vragove naslućivao i znao da se pod svakom travkom krije život. Nebeski svod kao da je sedeo na razgranatim krošnjama drveća. Plašio bi se svega, ali ti si bio džin u tom malom svetu i sve je to bilo tako dobro. Neđogledno je visoko sada nebo, drveće je golo, sve je pusto oko tebe i sada si sam kao neki mali šipak i uzalud bežiš ulicom. O devojčicina ledja ritmično udaraju njene dugačke, plave višice i opet gundja, „danas mesec ima kolo“ u toj kasnoj jesenjoj noći. Sanjivo i spotičući se trči devojka i baš stiže do crkve, kada se hukanje sova pomeša sa nasumice odmerenim, glasnim i mrgodnim kucanjem sata na tornju. — Tada uplašeno zastade. Seti se da je prekjue uveče, kada se isto tako sanjivo vukla kući,

čuła isto hukanje i tada pomislila, da su to sove iz tornja. Medjutim kada je stigla do visoke živice crkvene ograde, tu i tamo, ispravila sa jedna prilika izbrojala je još tri. Tada joj je srce lupalo u grlu i ni za ceo svet ne bi mogla potrčati, ali je znala da malopre sove nisu kreštale. Samo je išla lepo dalje, tiho i sa nemirnim srcem, a tri prilike su je bez reči pratile rastureno, na manjem ili većem odstojanju. Devojka nije znala da su to džindžovi koji lože spavaju i ne znaju šta da počnu sa sobom i tada sa rukom u džepu lutaju malim gradom, sa neumornim uzbuđenjem i već odavno posmatraju devojčicu, kako često u to doba, oko ponoći dolazi kući i već su više puta i sanjali o njoj, i sada, kada se kapija za njom zatvorila, osmelili su se i oni do kapije i seli na prag da cvokoču četvrt sata bez reči.

Začas zastade devojka na kreštanje, pa potrča dalje, ali kod žbunja sad ne beše nikoga. Pomisli kako se te poslednje nedelje sve okrenulo na zlo, i jao, ako i sutra mora tako dugo ostati, pošto je sutra subota i onda je ulica puna ljudi koji lutaju i pijanih momaka. Već tri nedelje svako veče od četiri do osam nema struje, ali sad u jesen već se rano smrkava i posle četiri već ne vidi male, svetle igle i ubode, a majstor je trećeg dana prve nedelje, kada je nestalo struje, ljutito rekao:

— Idite sada kući i dođite u osam! Majku im, porez znaju tačno potraživati, a ne misle na to da ne daju struje da bi čovek mogao raditi! I mušterije

na vreme traže haljine! — i majstor ljutito natučeo šešir na glavu i odgega u krčmu.

A devojčica, bez pogovora, dolazi od tada svako veče u osam. U deset sati pomoćnica bez reči ustaje, oblači kaput i odlazi kući, majstor ne govori ništa, a devojčica, medjutim, sedi i dalje i skuplja firu u krilo. Fina roba šušti joj pod prstima, igla sjaji, sjaji, jao, ala bliska na njoj svetlost. Zatim igla počinje da raste, i već je tolika, kao velika, oštra kama. Devojčici je od sna klonula glava, pred očima joj igraju vatreni krugovi, — ali podiže iglavu i radi dalje sve crventijim očima i čeka, da majstor kaže: „No, dosta je bilo za danas. Možemo na spavanje.“ Bez reči čeka to devojka, jer je ona tek šegrt, i tako se teško ovde zaposlila. I onda ustane lepo, polako, malo pospremi, a majstor se već šeta po kuhinji i sobi, gde mu spava žena, dete (ostavio je otvorena vrata i ovde se čuje njihovo duboko dišanje). U pidžami ide tamo-amo, iz sobe u sobu, i iz kuhinje u radnju, kao neko ko ne može da se skrasi, a devojčica, kad je pognuta sve već pospremila, kreće kući.

Pomoćnicu svako veče u deset čeka neki momak, koji je danju inače vrlo čuvteljiv i svaki čas češlja svoju mušku frizuru. On joj je rekao:

— Noćas si bila do jeddan, mala! Zanimljivo. Ti si mala glupa guska. Luda si, mala, kad nećeš da prijavaš starog. Postoji najzad i zakon o šegrtima. Ti si prava guska, ako dozvoliš da ti se popne na glavu. I ja sam bio takav.

NASTAVAK NA 9. STR.

FLORIKA ŠTEFAN

PAMTI

Pamti ovaj dan sree moje
kad oblačiš lažno riho
kad ljubav nije ni čekanje
ni davanje ni zbogom
Kad negde visoko treperiš
u oblacima krvi
kad negde nisko puziš
po prašini dana
kad negde tužno spavaš
u postelji mene
Pamti ovaj dan bez stubova
kad tebe i menz drži samo kostur
čvrsto gradjen
za samoću
Lomimo se srce
preko tuđih ruku
lomimo se srce
preko tuđeg praga
lomimo se srce
preko tuđe samoće

GDE NE POSTOJIM

Svanem u gradu gde ne postojim
počistim ulice od smeća i ljudi
rušim kuće i lomim prozore
da pronadjem jedini prozor
iza koga se moje telo ne svlači
i moje ruke ne poznaju
miris predmeta
i jutro
Svanem u gradu gde ne postojim
ni sa tlehom za glad
ni sa čašom vode za žedj
ni sa rećima za dobrojutro
ni sa pragom za ulazak
u tvoje bice
Svanem u gradu gde ne postojim
iako su me usputne stanice
pomalo krale
i vozovi prekrili garom i dimom
i svanem bez nogu i ruku
i svanem bez glave
i stižem samo dahom
do tebe nepoznati

U JEDAN KORAK

Zaobilazi prag gde se naše prilike
mogu sresti i ući u jedan korak
zaobilazi ulice gde se možemo sviknuti
na isti miris i iste ljude
i parkove gde bi sneg i ptice
bile iste
jer moramo ostati svako za sebe
celina
da bi se mogli prepoznati
pri rukovanju
Kad kažem ljubav
ti da zadržiš
kad kažeš ljubav
ja da zadržim
kad kažem proteće
grad da ima jedno riho
kad kažeš proteće
grad da ima drugo riho
kad kažem godine
ti da gledaš moje bore
kad kažeš godine
ja da gledam tvoje bore
I kad dođe vreme da se pitamo
gde smo bili toliko godina
raspašće se dve celine
i shvatićemo da smo jedno bili